ORDONANȚA CURȚII (Camera a opta)

25 aprilie 2018*

„Trimitere preliminară – Articolul 53 alineatul (2) și articolul 94 din Regulamentul de procedură al Curții – Articolul 267 TFUE – Noțiunea «instanță dintr-un stat membru» – Procedură destinată să conducă la o decizie cu caracter jurisdicțional – Curte de conturi națională – Audit preliminar privind legalitatea și justificarea bugetară a unor cheltuieli publice – Inadmisibilitate vădită”

În cauza C-102/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal de Contas (Curtea de Conturi, Portugalia) prin decizia din 17 ianuarie 2017, primită de Curte la 28 februarie 2017, în procedura

Secretaria Regional de Saúde dos Açores,

cu participarea

Ministério Público,

Curtea (Camera a opta),

compusă din domnul J. Malenovský, președinte de cameră, domnii D. Šváby (raportor) și M. Vilaras, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Secretaria Regional de Saúde dos Açores, de P. Linhares Dias și de L. da Ponte, advogados;

– pentru Ministério Público, de J. V. de Almeida;

– pentru guvernul portughez, de L. Inez Fernandes, de M. Figueiredo și de F. Batista, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de M. Farrajota și de A. Tokár, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de a se pronunța prin ordonanță motivată, luată după ascultarea avocatului general, în conformitate cu articolul 53 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții,

* Limba de procedură: portugheza.

dă prezenta

Ordonanță

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 58 alineatul (4) din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO 2014, L 94, p. 65), astfel cum a fost modificată prin Regulamentul delegat (UE) 2015/2170 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 (JO 2015, L 307, p. 5) (denumită în continuare „Directiva 2014/24”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei căi de atac formulate de Secretaria Regional de Saúde dos Açores (Ministerul Sănătății din Regiunea Azore, Portugalia) (denumit în continuare „Ministerul Sănătății”) împotriva deciziei nr. 7/2016 pronunțate de Secção Regional dos Açores do Tribunal de Contas (Secția regională din Azore a Curții de Conturi, Portugalia) (denumită în continuare „SRATC”) la 26 septembrie 2016 (denumită în continuare „decizia în litigiu”) în procedura de audit preliminar nr. 51/2016 prin care a fost refuzată autorizarea prealabilă a contractului de achiziții publice privind reabilitarea și amenajarea clădirii Centrului de sănătate din Velas (Portugalia) dintre Ministerul Sănătății din Região Autónoma dos Açores (Regiunea Autonomă Azore) (denumită în continuare „RAA”) și societatea Afavias – Engenharia e Construções – Açores SA (denumită în continuare „Afavias”), cu o valoare de 1 387 000,00 euro.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Articolul 94 din Regulamentul de procedură al Curții, intitulat „Cuprinsul cererii de decizie preliminară”, prevede:

„Pe lângă textul întrebărilor adresate Curții cu titlu preliminar, cererea de decizie preliminară trebuie să cuprindă:

a) o expunere sumară a obiectului litigiului, precum și a faptelor pertinente, astfel cum au fost constatate de instanța de trimitere, sau cel puțin o expunere a circumstanțelor factuale pe care se întemeiază întrebările;

b) conținutul dispozițiilor naționale care ar putea fi aplicate în speță și, dacă este cazul, jurisprudența națională pertinentă;

c) expunerea motivelor care au determinat instanța de trimitere să aibă îndoieli cu privire la interpretarea sau validitatea anumitor dispoziții ale dreptului Uniunii, precum și legătura pe care instanța de trimitere o stabilește între aceste dispoziții și legislația națională aplicabilă litigiului principal.”

4 Articolul 58 din Directiva 2014/24, intitulat „Criterii de selecție”, prevede la alineatul (4) următoarele:

„În ceea ce privește capacitatea tehnică și profesională, autoritățile contractante pot impune cerințe care să asigure faptul că operatorii economici dețin experiența și resursele umane și tehnice necesare pentru a executa contractul la un standard de calitate corespunzător.

Autoritățile contractante pot impune, în special, ca operatorii economici să aibă un nivel suficient de experiență demonstrată prin referințe adecvate din cadrul contractelor executate în trecut. O autoritate contractantă poate presupune că un operator economic nu deține capacitățile profesionale necesare în cazul în care autoritatea contractantă a constatat că operatorul economic se află într-o situație de conflict de interese care ar putea afecta în mod negativ executarea contractului.

În cazul procedurilor de achiziții publice de produse care necesită lucrări de amplasare sau instalare, servicii sau lucrări, capacitatea profesională a operatorilor economici de a presta serviciile sau de a executa instalațiile sau lucrările poate fi evaluată în funcție de aptitudinile, eficiența, experiența și fiabilitatea lor."

Dreptul portughez

5 Articolul 214 din Constituție prevede:

„(1) Tribunal de Contas [Curtea de Conturi] este organul suprem însărcinat să controleze legalitatea cheltuielilor publice și să verifice conturile care îi sunt prezentate potrivit legii. Acesta are în special obligația:

a) să emită un aviz privind contul general al statului, inclusiv cel privind asigurările sociale;

b) să emită un aviz privind conturile regiunilor autonome Azore și Madeira;

c) să inițieze procedurile împotriva persoanelor care au comis infracțiuni financiare, în condițiile prevăzute de lege;

d) să exercite orice alte competențe care îi sunt atribuite prin lege.

(2) Durata mandatului președintelui Tribunal de Contas este de patru ani, sub rezerva dispozițiilor articolului 133 litera (m).

(3) Tribunal de Contas își poate desfășura activitatea în mod descentralizat, prin secții regionale, în condițiile prevăzute de lege.

(4) În regiunile autonome Azore și Madeira există secții ale Tribunal de Contas [Curtea de Conturi] competente pe fond în regiunea în cauză, în condițiile prevăzute de lege."

6 Din articolul 5 alineatul (1) litera c) din Legea privind organizarea Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) și procedura în fața acestuia, care a fost aprobată prin Legea nr. 98/97 din 26 august 1997 (*Diário da República* I, seria I-A, nr. 196, din 26 august 1997, denumită în continuare „LOPTC"), reiese că Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) are, printre altele, atribuția să exercite un audit preliminar în ceea ce privește legalitatea și justificarea bugetară a actelor și a contractelor de orice natură care necesită cheltuieli sau reprezintă o sarcină ori o responsabilitate, directă sau indirectă, pentru organismele menționate la articolul 2 alineatele (1) și (2) literele a)-c), precum și pentru organismele de orice tip creat de stat sau de orice alt organism public în vederea îndeplinirii unor atribuții administrative care reveneau inițial autorităților administrative, cărora le-au fost încredințate sarcini finanțate, în mod direct sau indirect, inclusiv sub forma constituirii de garanții, de către organismul care le-a creat.

7 Articolul 96 alineatul (1) din LOPTC prevede:

„(1) Deciziile finale de respingere, de acordare și de scutire de autorizare sau referitoare la plăți, inclusiv cele emise de camerele regionale, pot fi atacate prin depunerea unei căi de atac în fața plenului Camerei întâi de către:

a) Ministério Público (Ministerul Public), în cazul tuturor deciziilor finale;

b) autorul actului sau de autoritatea care a aprobat contractul a cărui autorizare a fost respinsă;

c) persoana căreia îi revine sarcina să adopte deciziile legate de plăți."

8 Sub titlul „Documente pentru admitere", articolul 40 din Decretul legislativ regional nr. 27/2015/A din 29 decembrie 2015 privind aprobarea regimului juridic al contractelor de achiziții publice din [RAA] și de transpunere a Directivei 2014/24 în ordinea juridică regională din Azore (*Diário da República*, seria 1, nr. 253, din 29 decembrie 2015, denumit în continuare „Decretul regional nr. 27/2015/A") prevede în special:

„(3) Pe lângă dispozițiile de la alineatul anterior, avizul sau anunțul de participare poate impune și îndeplinirea altor condiții de admitere referitoare la capacitatea economică și financiară și la capacitatea tehnică și profesională a ofertantului pentru executarea contractului în termenii definiți la alineatele următoare.

[…]

(5) În vederea demonstrării capacității tehnice și profesionale, autoritățile contractante regionale pot solicita prezentarea de:

a) documente care să ateste că ofertantul dispune de resurse umane și tehnice suficiente pentru a asigura buna executare a contractului;

b) documente care să ateste că resursele umane și tehnice de care dispune ofertantul demonstrează o experiență profesională relevantă pentru a asigura buna executare a contractului;

c) referințe adecvate din cadrul contractelor executate în trecut de ofertant care să ateste un nivel suficient de experiență adaptată pentru buna executare a contractului."

(6) Atunci când condițiile menționate la alineatele (3)-(5) se aplică, autoritățile contractante regionale au obligația să indice în anunțul de participare pragurile minime necesare în ceea ce privește capacitatea economică, financiară, tehnică și profesională și documentele prin care se demonstrează atingerea lor."

9 În conformitate cu articolul 100 alineatul (1) și cu articolul 104 din Decretul regional nr. 27/2015/A, acesta a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016 și se aplică procedurilor de achiziție publică inițiate după data respectivă.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

10 Prin decizia din 8 martie 2016, Ministerul Sănătății a autorizat încheierea unui contract, prin procedură de achiziții publice, având ca obiect atribuirea lucrărilor de reabilitare și de amenajare a clădirii Centrului de sănătate din Velas, situată pe o insulă din arhipelagul Azore, la un preț de aproximativ 1 400 000,00 euro fără taxa pe valoarea adăugată.

11 În cadrul acestei proceduri, anunțul de participare, publicat în *Jornal Oficial da República* din RAA la 11 martie 2016 (seria II, nr. 50), prevede la punctul 8.3 litera (a) că pot fi ofertanți, potrivit articolului 40 alineatul (3) din Decretul regional nr. 27/2015/A, numai agenții economici care demonstrează, în faza admiterii la procedura de achiziție publică, executarea a trei lucrări în RAA cu o valoare unitară de peste 750 000,00 euro fiecare (dispoziție denumită în continuare „criteriul geografic de admitere”).

12 Pe de altă parte, din cuprinsul punctului 25.1 litera (e) din anunțul de participare menționat reiese că ofertantul trebuie să prezinte în special, în faza admiterii la procedura de achiziție publică, referințe emise de respectivii dezvoltatori pentru fiecare dintre cele trei lucrări în cauză care să dovedească respectarea criteriului geografic de admitere.

13 Prin Decretul nr. 44/2016 din 30 martie 2016, Consiliul de miniștri din RAA a ratificat Ordinul ministrului sănătății din 8 martie 2016, care autoriza declanșarea procedurii de achiziție publică și aproba documentele aferente acesteia.

14 Prin decizia Consiliului de miniștri nr. 116/2016 din 7 iunie 2016, contractul a fost atribuit întreprinderii Afavias, unul dintre cei doi ofertanți care au răspuns la cererea de ofertă.

15 Contractul încheiat cu Afavias a fost depus la SRATC pentru ca aceasta să efectueze un audit preliminar în conformitate cu articolul 214 alineatul (1) din Constituție.

16 Prin decizia în litigiu, SRATC a refuzat autorizarea prealabilă a contractului menționat pentru motivul că criteriul geografic de admitere stabilit în anunțul de participare încalcă articolul 40 alineatul (3) și alineatul (5) litera (c) din Decretul regional nr. 27/2015/A. În plus, potrivit SRATC, un asemenea criteriu nu permite demonstrarea faptului că ofertantul deține capacitatea tehnică și profesională necesară în vederea executării contractului în cauză. În aceste condiții, anunțul de participare menționat ar putea restrânge concurența prin încălcarea, printre altele, a principiului egalității de tratament.

17 În susținerea căii de atac formulate împotriva deciziei în litigiu la Tribunal de Contas (Curtea de Conturi), Ministerul Sănătății susține că criteriul geografic de admitere respectă articolul 40 din Decretul regional nr. 27/2015/A, care este în concordanță atât cu articolul 58 din Directiva 2014/24, cât și cu anexa XII la această directivă.

18 Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) apreciază că obligarea ofertanților la prezentarea probei experienței lor anterioare este de natură să demonstreze capacitatea lor tehnică și profesională pentru executarea contractului în cauză. Totuși, el consideră că este exagerat să se impună ofertanților condiția de a deține experiență în domeniul care face obiectul contractului respectiv numai într-o țară sau o regiune determinată, această condiție constituind o încălcare a principiilor transparenței, nediscriminării și egalității de tratament.

19 Formularea articolului 58 alineatul (4) din Directiva 2014/24 nu permite însă să se stabilească dacă „referințele adecvate privind contracte executate anterior de ofertant, care să probeze un nivel suficient de experiență corespunzătoare pentru buna executare a contractului”, care sunt menționate la articolul 40 alineatul (5) litera c) din Decretul regional nr. 27/2015/A, permit includerea, în cadrul unei proceduri determinate, a unui criteriu geografic de admitere care se referă doar la realizarea unor lucrări efectuate, în trecut, pe teritoriul RAA. În plus, instanța de trimitere constată lipsa unei jurisprudențe a Curții în materie.

20 În aceste condiții, Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 58 alineatul (4) din Directiva 2014/24 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea cuprinsă la articolul 40 alineatul (3) și alineatul (5) litera c) din Decretul legislativ regional nr. 27/2015/A, care, în cadrul unei proceduri de achiziție publică, permite impunerea drept condiție de admitere la procedură a unui criteriu geografic, în temeiul căruia trebuie să se fi executat în trecut trei lucrări în aceeași regiune autonomă?"

Cu privire la admisibilitatea cererii de decizie preliminară

21 În temeiul articolului 53 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când o cerere de decizie preliminară este în mod vădit inadmisibilă, Curtea poate oricând să decidă, după ascultarea avocatului general, fără continuarea procedurii, să se pronunțe prin ordonanță motivată.

22 În prezenta cauză, se impune aplicarea acestei dispoziții.

23 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, procedura instituită prin articolul 267 TFUE este un instrument de cooperare între Curte și instanțele naționale, cu ajutorul căruia Curtea furnizează acestora din urmă elementele de interpretare a dreptului Uniunii care le sunt necesare pentru soluționarea litigiului cu care sunt sesizate (a se vedea în special Hotărârea din 27 noiembrie 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, punctul 83, precum și Ordonanța din 8 septembrie 2016, Google Ireland și Google Italy, C-322/15, EU:C:2016:672, punctul 14).

24 Rezultă de aici că, pentru a putea sesiza Curtea în cadrul procedurii preliminare, organismul de trimitere trebuie să poată fi calificat ca fiind o „instanță" în sensul articolului 267 TFUE, aspect pe care Curtea are obligația să îl verifice pe baza cererii de decizie preliminară.

25 Cerințele privind cuprinsul unei cereri de decizie preliminară figurează în mod explicit la articolul 94 din Regulamentul de procedură de care instanța de trimitere este prezumată, în cadrul cooperării instituite la articolul 267 TFUE, că are cunoștință și pe care este obligată să o respecte în cele mai mici detalii (a se vedea Ordonanța din 3 iulie 2014, Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, punctul 21, precum și Ordonanța din 8 septembrie 2016, Google Ireland și Google Italy, C-322/15, EU:C:2016:672, punctul 15).

26 De asemenea, aceste cerințe sunt amintite la punctele 13 și 15 din Recomandările Curții în atenția instanțelor naționale, referitoare la efectuarea trimiterilor preliminare (JO 2016, C 439, p. 1).

27 Destinate să permită guvernelor statelor membre, precum și celorlalte persoane interesate să prezinte observații, în conformitate cu articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, informațiile care trebuie să figureze în decizia de trimitere sunt menite totodată să permită Curții, pe de o parte, să verifice admisibilitatea unei asemenea cereri și, pe de altă parte, să furnizeze răspunsuri utile la întrebările adresate de instanța de trimitere.

28 Dat fiind că cererea de decizie preliminară servește drept temei pentru procedura în fața Curții, este indispensabil ca instanța națională să definească în această cerere în special cadrul factual și normativ al litigiului principal.

29 Obligația menționată trebuie să fie respectată îndeosebi în anumite domenii care se caracterizează prin situații de fapt și de drept complexe (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 ianuarie 1993, Telemarsicabruzzo și alții, C-320/90-C-322/90, EU:C:1993:26, punctul 7, Ordonanța din 19 martie

1993, Banchero, C-157/92, EU:C:1993:107, punctul 5, precum și Hotărârea din 12 decembrie 2013, Ragn-Sells, C-292/12, EU:C:2013:820, punctul 39), dar și atunci când organismului de trimitere i s-au încredințat prin lege funcții de natură diferită.

30 În această din urmă ipoteză, admisibilitatea cererii de decizie preliminară poate depinde de aspectul dacă este posibilă calificarea organismului național de trimitere drept „instanță națională” în sensul articolului 267 TFUE atunci când exercită funcții jurisdicționale, în timp ce, în exercitarea altor funcții, în special de natură administrativă, nu i se poate recunoaște o astfel de calitate (a se vedea Ordonanța din 26 noiembrie 1999, ANAS, C-192/98, EU:C:1999:589, punctul 22).

31 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru a aprecia dacă organismul de trimitere posedă caracterul unei „instanțe naționale” în sensul articolului 267 TFUE, aspect care ține exclusiv de dreptul Uniunii, Curtea ține seama de un ansamblu de elemente precum originea legală a organismului, caracterul său permanent, caracterul obligatoriu al competenței sale, natura contradictorie a procedurii, aplicarea de către organism a normelor de drept, precum și independența sa (a se vedea în special Hotărârea din 17 septembrie 1997, Dorsch Consult, C-54/96, EU:C:1997:413, punctul 23, Hotărârea din 19 decembrie 2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou, C-363/11, EU:C:2012:825, punctul 18, și Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 38).

32 Mai mult, noțiunea de instanță națională în sensul articolului 267 TFUE, prin însăși esența sa, nu poate să desemneze decât o autoritate care are calitatea de terț în raport cu cea care a adoptat decizia care face obiectul căii de atac (Hotărârea din 30 martie 1993, Corbiau, C-24/92, EU:C:1993:118, punctul 15, și Hotărârea din 19 septembrie 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, punctul 49).

33 În sfârșit, instanțele naționale nu sunt abilitate să sesizeze Curtea decât dacă există un litigiu pendinte pe rolul acestora și dacă sunt chemate să se pronunțe în cadrul unei proceduri destinate să se finalizeze printr-o decizie cu caracter jurisdicțional (a se vedea în special Ordonanța din 5 martie 1986, Greis Unterweger, 318/85, EU:C:1986:106, punctul 4, și Ordonanța din 26 noiembrie 1999, ANAS, C-192/98, EU:C:1999:589, punctul 21, precum și Hotărârea din 19 decembrie 2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou, C-363/11, EU:C:2012:825, punctul 19).

34 Or, în speță, nici în cererea de decizie preliminară, nici în răspunsul său la întrebarea adresată de Curte prin cererea de informații din 5 octombrie 2017, Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) nu a stabilit că deține, în litigiul principal, calitatea de „instanță națională” în sensul articolului 267 TFUE.

35 Astfel, în cadrul litigiului principal, nu rezultă în mod clar că decizia, care va fi dată de Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) în procedura de audit preliminar privind legalitatea și justificarea bugetară în discuție în litigiul principal, este rezultatul exercitării unei funcții jurisdicționale, iar nu a unei funcții pur administrative (a se vedea prin analogie Hotărârea din 19 decembrie 2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou, C-363/11, EU:C:2012:825, punctul 28).

36 În plus, din dosarul depus la Curte nu reiese că Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) are calitatea de terț în raport cu autoritatea care a adoptat decizia în litigiu și că, prin urmare, calea de atac introdusă în fața plenului acestei instanțe în temeiul articolului 96 alineatul (1) din LOPTC împotriva deciziei în litigiu nu constituie o cale administrativă de atac la organul ierarhic superior (a se vedea prin analogie Hotărârea din 30 mai 2002, Schmid, C-516/99, EU:C:2002:313, punctul 37, și Hotărârea din 19 decembrie 2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou, C-363/11, EU:C:2012:825, punctul 23).

37 Pe baza elementelor trimise de Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) ca răspuns la cererea de informații adresată de Curte, nu se poate constata, așadar, că, în cauza principală, ea exercită o funcție jurisdicțională.

38 În consecință, cererea de decizie preliminară introdusă de Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) trebuie să fie declarată ca fiind în mod vădit inadmisibilă.

39 Mai mult, trebuie să se constate că Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) nu a evidențiat elementele necesare pentru a permite Curții să verifice dacă, în cauza principală, există un interes transfrontalier cert. Or, după cum s-a amintit la punctele 23-25 din prezenta ordonanță, în conformitate cu articolul 94 din Regulamentul de procedură, Curtea trebuie să poată identifica într-o cerere de decizie preliminară o expunere a circumstanțelor factuale pe care se întemeiază întrebările, precum și a legăturii existente în special între aceste circumstanțe și întrebările respective. În consecință, constatarea existenței elementelor necesare pentru a permite verificarea existenței unui interes transfrontalier cert, la fel ca, în general, ansamblul constatărilor care incumbă instanțelor naționale și de care depinde aplicabilitatea unui act de drept derivat sau a dreptului primar al Uniunii, ar trebui efectuată anterior sesizării Curții (a se vedea Hotărârea din 11 decembrie 2014, Azienda sanitaria locale n. 5 „Spezzino” și alții, C-113/13, EU:C:2014:2440, punctul 47).

40 Astfel, existența unui interes transfrontalier cert nu poate fi dedusă ipotetic din anumite elemente care, considerate în mod abstract, ar putea constitui indicii în acest sens, ci trebuie să reiasă în mod pozitiv dintr-o apreciere concretă a condițiilor contractului în cauză (Hotărârea din 6 octombrie 2016, Tecnoedi Costruzioni, C-318/15, EU:C:2016:747, punctul 22).

41 Or, în pofida izolării geografice a arhipelagului Azore, cererea de decizie preliminară nu cuprinde niciun element din care să reiasă în mod pozitiv existența unui interes transfrontalier cert.

42 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că cererea de decizie preliminară formulată de Tribunal de Contas (Curtea de Conturi) trebuie să fie declarată ca fiind în mod vădit inadmisibilă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

43 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) dispune:

Cererea de decizie preliminară formulată de Tribunal de Contas (Curtea de Conturi, Portugalia) prin decizia din 17 ianuarie 2017 este vădit inadmisibilă.

Semnături